

Lov. Indenrigsministeren gav mig da Tilfagn om, at han vilde stræbe til at virke hen i den Retning, og dette Løfte indfrie han ved i forrige Session at forelægge det andet Thing et Lovforslag, der indeholdt en Paragraph, som udelukkende handlede om dette Spørgsmaal. Sagen kom til 1ste Behandling og blev henvisst til et Udvalg, men dets Betænkning kom først til Thingets Kundskab i de sidste Dage af Sessionen, og hvad dette Punkt angik, gif den rigtignok i en Retning, som aldeles ikke stemmede med den Tanke, der laa i Ministerens Forslag. Der kan jo være meget deelte Mening om, hvilken Maade der kan være den rette at ordne denne som enhver anden Sag paa, men Saameget vil vistnok erkjendes af Enhver, der kjender Forholdene og de Ulemper, som det Bestaaende fører med sig, at den nuværende Tilstand er ganske utaalelig. Seer man hen til den Egn, hvor jeg nærmest er bekendt, nemlig den Nord for Liimfjorden, da er den største Deel af Gaardene der Smaa-gaarde med fra 2 til 4 Tdr. Hartkorn, men de have desuagtet et meget betydeligt Areal, som oftest fra 150 til 300 Tdr. Land; og dette betydelige Areal er undertiden beliggende paa 6 à 8 forskjellige Steder, og da Afstandene som Følge deraf ere lange, vil det let sees, at der udfordres betydelige Beistrækninger for at forbinde dem. Det vil ligeledes være indlysende, at det er ganske utaaleligt, at der ikke eksisterer Bestemmelser, hvorved de Modvillige kunne tvinges til at deeltage i Vedligeholdelsen. Efterhaanden som Agerbruget i Almindelighed og raae Jorders Opdyrkning i Særdeleshed er gaaet frem paa den Kant af Landet, bliver det altid mere og mere nødvendigt, hvis man skal benytte Eiendommen paa en fordeelagtig og tidsvarende Maade, at man som en af de første Betingelser kan have en Wei, som er farbar, navnlig paa den Tid af Aaret, da Eiendommen i Egenkab af Agerbrug medfører daglig Færdsel. Ved Udflistninger, der mange Steder ere høist uheldige, har der vistnok som oftest kun været tænkt paa, at disse Eiendomme vilde blive benyttede deels som Overdrev og deels til Høstet, hvorved Færdslen altsaa vilde indskrænke sig til saa Reiser og til at drive løse Kreaturer, men efterhaanden som disse

Eiendomme ere komne under Ploven, er Færdslen bleven forøget mange Procent, og Forholdet bliver saaledes med hvert Aar mere utaaleligt. Man har allerede for lang Tid siden, nemlig i Aaret 1846, gjort Skridt til at forsøge Muligheden af, at disse raae Jorder kunde blive kultiverede, ligesom der var gjort Skridt med Hensyn til Agerbruget i det Hele ved Bestemmelser angaaende skabeligt Vands Afledning, og det forekommer mig dog, at disse to Ting ganske kunne stilles i samme Klasse, thi den ene er nødvendig og den anden er uundværlig. Det er i Henhold hertil, jeg har tilladt mig at rette det Spørgsmaal til den høitærede Indenrigsminister, hvorvidt det kan ventes i anstændige Rigsdagssamling, at han maatte see sig istand til at forelægge et Forslag til Lov, der ordner dette Forhold.

Indenrigsministeren: Jeg skal meget villig erkjende, at de Wei, som Forespørgslen nærmest angaaer, befinde sig i en meget uheldig Tilstand og frembyde saa mange tvivlsomme Retsspørgsmaal, ligesom ogsaa, at de Retsmidler, som utvivlsomt ere tilstede, ere saa uvirksomme, at der er al Anledning til at stjænke denne Sag stor Opmærksomhed; men Sagen har paa den anden Side sine overordentlig store Vanskeligheder, thi der gaaes paa eengang ud fra den Forudsætning, at det er private Wei, som ikke staae under offentligt Tilsyn, og tillige fra den, at det Offentlige dog skal tage sig af Sagen. Det vil altsaa sees, at der, naar Sagen tages skarpt i Die, er en aldeles uopløselig Modsigelse tilstede, thi fra det Dieblit, Weiene optages under offentligt Tilsyn eller optages paa Regulativet over Vibeie, saa er Retsforholdet, om end ikke i alle Henseender ønskeligt, dog klart; men saalænge dette ikke skeer, er der virkelig ikke Andet at gjøre end at sige, at det er de Private, der have Brugten af Weiene, som maae vedligeholde dem, og forsaavidt Weiene ikke gaaer alene over en enkelt Mands Lov, men over flere Lodder, der tilhøre forskjellige, da er der ikke nogen anden Udvei end en privat Politisag til at faae fremtvingen den Istandsættelse, der som oftest er aldeles nødvendig for, at en saadan Wei overhovedet skal kunne bruges. Den ærede Fore-